

ПАРЛИВИ ТЕМИ В ГОРЕЩОТО ЛЯТО РАЗИСКВАХА НА СЕМИНАР ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

На 26-27 юни 2007 г. в столичния хотел „Хилтън“ се провежда семинар на тема „България - член на ЕС и страна по Многостранният гаранционен договор и по Договора между Компенсационните органи и Гаранционните фондове на държавите от Европейското икономическо пространство. Четвърта и Пета автомобилни директиви на ЕС и приложението им“. Форумът бе организиран от Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) и Гаранционния фонд (ГФ).

В работата на семинара участие взеха представители на КФН, НББАЗ, ГФ, застрахователните компании - членове на НББАЗ, както и на организации, обработващи щети и уреждащи претенции по застраховка „Гражданска отговорност“.

В началото на семинара Атанас Табов - председател на НББАЗ, изнесе лекцията „Какво представлява Многостранният гаранционен договор и ролята на НББАЗ за неговото прилагане“. Г-н Табов говори и по актуалния въпрос за граничната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

По третата тема - Четвърта автомобилна директива, лектор бе Таня Чонкова - генерален секретар на НББАЗ. Г-жа Чонкова се спря на отговорностите и задълженията на НББАЗ според изискванията на тази директива и разясни ролята на сдружението като Компенсационен орган, както и на кореспондентите и на представителите за уреждане на щети. (Подробности от изложението на г-жа Чонкова ще публикуваме в следващия брой на вестника.)

Г-н Табов запозна участниците в семинара с новите моменти и промени във Вътрешните правила на Съвета на бюрата от 2006 и 2007 г.

Вторият основен панел бе посветен на работата на Гаранционния фонд. Борислав Михайлов - изпълнителен директор и председател на УС на ГФ, говори за новите отговорности и задачи пред фонда, произтичащи от последните изменения в нормативната уредба. (Изложението на г-н Михайлов ще поместим в следващия брой.)

По някои аспекти, свързани с ликвидацията на щети в ГФ, както и по проблемите с незастрахованите МПС, говори Николай Сотиров - генерален секретар на ГФ.

Докладът на Донка Тилева - ръководител на Информационния център на ГФ и началник отдел „Информационни системи и анализи“ във фонда, бе посветен на темата „Информационен център към Гаранционния фонд - роля, същност и значение. Проблеми.“ (Акценти от изложението на г-жа Тилева ще поместим в следващия брой.)

На втория ден от семинара представителят на Управление „Застрахователи надзор“ към КФН Николай Петков - началник отдел „Регулаторна политика“ на Дирекция „Регулаторна политика и анализ“, изнесе доклад на тема: „Пета моторна директива - същност и предизвикателства“. (Изложението на г-н Петков ще поместим в следващия брой.)

По всички поставени въпроси възникнаха оживени дискусии. По общо мнение на участниците семинарът бе навременен и много полезен. Предложено бе и когато възникнат трудни въпроси, да има и извънредни семинари като този, защото на застрахователния пазар възникват казуси, с каквито българските застрахователи се сблъскват за първи път.

Г-н Табов поясни, че Многостранният гаранционен договор въвежда понятието Обработващо бюро и Плащащо бюро. Обработващо бюро опира на територи-

Гърция тази застраховка се администрира и продава от Националното бюро „Зелена карта“ чрез пунктове на границата с период на валидност 30 дни. В Унгария гранична застраховка се продава от митническите служби със срок на валидност 30

могло да се намали процентът на щетимостта. Г-н Табов даде пример от Гърция, в която за македонско МПС, влизашо в южната ни съседка, месечната застраховка се продава за 700 евро.

Националното бюро е предложило на КФН тарифата да бъде твърда и да се предлага от НББАЗ, а комисията да я одобрява и да издава съответната заповед. Обви-

рията, където е станало пътно-транспортното произшествие, а Плащащо бюро е онова, което носи отговорността на виновния застрахован водач. В многостранният договор е залегнало възстановяването на суми за Обработващото бюро при ПТП. Обработващото бюро разглежда обстоятелствата, при които е възникната щета.

При настъпило ПТП, за да се пристъпи към съответната ликвидация. Впоследствие то отправя претенцията към Плащащото бюро. Обработващото бюро се явява на всички дела и извънсъдебни споразумения по станалото ПТП. Плащащото бюро отговаря за ангажиментите на своите кореспонденти при придвижване до ликвидация на причинената щета. Важно условие е номинирането на кореспондент за обработването на щети. Обработващото бюро става гарант за номинирането на своите кореспонденти. Отговорността на Плащащото бюро е да урежда щетите в съответствие с местното законодателство и клаузите в застрахователната политика. Важен елемент е възстановяването на сумите на Обработващото бюро. Таксата за обработка на документи при определена щета е 15 на сто от стойността на щетата. Минималният размер за обработка на щета е 200 евро, а максималният - 3500 евро. Сумата се възстановява на Обработващото бюро в срок до 2 месеца. След

това се начислява годишна лихва от 12 на сто върху дължимата сума. От януари 2008 г. тази система за плащане ще бъде публикувана в официалния сайт на Съвета на бюрата. НББАЗ е номинирано за кореспондент в България, освен български застрахователни компании, така и фирмите „Авус“, „Корис“ и „Маринс интернейшънъл“. Те ще ликвидират щетите на уредени у нас български граждани от виновни водачи от държави от ЕС. Не трябва да се бъркат понятията представител за уреждане на щети по Четвърта автомобилна директива и кореспондент.

С присъединяването на България към Европейското икономическо пространство и с подписването на многостранният гаранционен договор страната ни фактически е държава от ЕС и това ни задължава да издаваме т. нар. гранична застраховка, която важи и за България, и за територията на целия ЕС. При нея е важно това, че застрахователната премия трябва да бъде висока, за да не стимулира склоняването на тази застраховка.

Г-н Табов даде примери от различни европейски страни за начина, по който те са организирали менажирането и администрирането на граничната застраховка. Най-често застрахователите създават застрахователен пул, от чието име съответните продавачи (във Франция например това са митническите служби) сключват застрахователни политики. Различни са и сроковете на валидност на застраховката - от месец до 1 година. В

дни, а гарант е пул от компании, членуващи в Националното бюро.

Граничните застраховки се гарантират от Националните бюра.

Както се изрази г-н Табов, целта на граничната застраховка трябва да бъде отказваща, а не стимулираща. Този подход е възприет от всички държави, които се явяват граници на ЕС. Премията по граничната застраховка е много по-скъпа от средната цена на застраховката „Гражданска отговорност“ за съответната страна, като някъде тя достига до 2-3 пъти повисоки стойности от средната годишна застрахователна премия по „Гражданска отговорност“. Обикновено месечната политика струва минимум колкото средно претеглената годишна премия по „Гражданска отговорност“ за съответния клас МПС. Тази премия винаги е една и се заплаща еднократно.

Това е така, защото статистиката в други страни сочи, че квотата на щетимост на застраховката е около 150-200 на сто, броят на застрахователните измами е много по-голям, покрива се вина на водачи от трети държави, за които застрахователите нямат база данни, и териториалният обхват е не само за съответната страна, а за целия ЕС. Само с висока цена би

нение в картелиране би било несъстоятелно, защото става дума за МПС, които идват от трети държави; основното правило е, че при такава висока квота на щетимост конкуренция между компаниите е напълно излишна. С фиксирана премия работят всички гранични на ЕС държави, като някъде тя е обявена и върху самата политика.

Застраховката ще се менажира и администрира от НББАЗ, а продавачи ще бъдат само лицензириани по застраховка „Гражданска отговорност“ компании, членуващи в Националното бюро, съобразно ред, определен от Министерството на финансите. Такива застраховки ще се продават на 11-те гранично-пропускателни пунктове, плюс Варна и Бургас, както и на територията на страната. Гарант на политите ще бъде НББАЗ. Очаква се продажбата на гранични застраховки по българските граници да започне от 1 август 2007 г.

Обемът на продаваните гранични застраховки е изключително свят - между 200 и 300 годишно в граничните на ЕС държави, което обезсмисля конкуренцията между компаниите, подчертава г-н Табов.

Минималният срок на валидност на българската гранична застраховка най-вероятно ще бъде 30 дни с възможност за еднократно продължение, ако МПС остане на наша територия повече от месец. Агенти или брокери няма да издават гранични застраховки.

НББАЗ е изработило проект за общи условия по тази застраховка. Полицата ще се отпечатва на химизирана розова хартия в три екземпляра, придръжена със „Зелена карта“ в два екземпляра и с формат А5. На предната страна ще бъдат указаны реквизитите, установени от Съвета на Бюрата, а на задната страна - общите условия. Моделът е следният: Националното бюро е администратор и контролиращ орган. То ще отпечатва по подобие на сертификата „Зелена карта“ полицата „Граница застраховка“ и ще носи отговорността, но самите продажби и начинът, по който ще се организира продажбата на КПП, ще се извършват от застрахователите, членуващи в НББАЗ.

Продажбите трябва да се отчитат в тридневен срок в Информационния център на ГФ, тъй като България е малка страна; едно МПС би могло да я прекоси за няколко часа и да причини щета на територията на ЕС.

Милка Йосифова - представител на Гранична полиция, сподели случаи от практиката на своята служба. Тя постави въпроса за правилните „Зелени карти“.

(Продължава на стр. 19)

АКЦЕНТИ

- Според данните, подадени в Гаранционния фонд, към 17 юни 2007 г. обхватът на застраховка „Гражданска отговорност“ е 90,9 на сто - съвсем близо до критичната точка, под която не бива да се слизга според европейските норми. Според подадената от КАТ на ГФ информация, 2 356 474 е броят на регистрираните и в движение автомобили у нас. От тях валидни застраховки „Гражданска отговорност“ притежават 2 141 921 МПС. Сметката показва, че близо 215 хиляди МПС се движат по пътищата на страната без задължителната застраховка, съобщи генералният секретар на ГФ Николай Сотиров.
- В тази връзка Атанас Табов - председател на НББАЗ, посочи, че въпросът за обхватът на застраховка „Гражданска отговорност“ е сериозен не само у нас, но и в целия ЕС, като в някои новоприсъединили се страни процентът на застрахованите коли е бил 75-80 на сто. Затова на 28 август т. г. в Брюксел УС на Съвета на бюрата на автомобилните застрахователи ще има извънредно заседание, посветено на този проблем, като ще се търсят начини за намаляване на незастрахованите МПС. Предстои да се избере общ модел и единна методология, по които да се изчислява обхватът на застраховката. Известно е, че ако обхватът падне под критичното ниво от 90 на сто, ще бъдат приложени по-крути мерки, например изискване за допълнителен финансов капацитет на ГФ.
- От 1 август 2007 г. се очаква да отпадне граничният контрол за наличие на сертификат „Зелена карта“ на българските моторни превозни средства, излизящи в страни от Европей-